

RIKS
TEATRET

ÅRSRAPPORT 2014

K

S

DEL I. LEDERS BERETNING

Riksteatret er hele landets teater. Vi bringer scenekunst ut til 70 kulturhus, fra Kirkenes i nord til Grimstad i sør. Vår visjon er å gi publikum store opplevelser, og ha fulle hus der vi spiller. Som teatersjef er jeg stolt over at vi i 2014 brakte mange og ulike teateropplevelser av høy kvalitet til vårt publikum.

Grunnlovsjubileet har vært en viktig inspirasjon for det kunstneriske arbeidet og for repertoaret i 2014. På eget initiativ tok vi kontakt med Hovedkomiteen for Grunnlovens 200-årsjubileum, som ga oss gode innspill og tilbakemeldinger på våre tanker og ideer. Langtidsplanleggingen av våre jubileumsaktiviteter startet allerede i 2011. Vi ville benytte anledningen til å utforske vår identitet som nordmenn og vårt forhold til demokrati og medbestemmelse, og samarbeide og dele våre ressurser med flere kompanier fra det frie feltet. Resultatet ble flere urpremierer. Vi bestilte et nytt teaterstykke av dramatiker Kjetil Indregard, humormusikalen *Norsk reisning*; en tidsreise i ekspressfart gjennom norgeshistorien, med kritisk blikk rettet mot dagens olje-Norge.

Et veldig annerledes prosjekt sto duoen Hilde Brinchmann og Henriette Vedel for. De fikk i oppdrag å samle autentiske tekster fra et representativt utvalg innbyggere fra nord til sør. Resultatet ble *Folkestyre 2014*, et kor av stemmer som bar fram mange sterke historier både om utenforskap og avmakt, og om deltagelse i et levende demokrati. Forestillingen ble videre invitert til å spille inne på Stortinget for politikerne, og det var en sterk opplevelse å være «budbringere» av folkets røst inn til de folkevalgte.

Samarbeidet med det frie feltet var omfattende. Av mange spennende prosjekter vil jeg spesielt nevne *Hundre hemmeligheter*, et firepartssamarbeid med Trøndelag teater, Cirka teater og Midtnorsk Jazzsenter. I en kraftfull symbiose av sang, figurteater og et innovativt visuelt uttrykk ble dette en unik forestilling. Her kom kunstneriske miljøer med ulik spisskompetanse sammen, og vi skapte noe ingen av oss kunne fått til alene. Ekstra stas var det da at forestillingen ble belønnet med to Heddapriser.

Når en veletablert institusjon som Riksteatret gir seg ut på omfattende samarbeid med det frie feltet, betyr det å gi fra seg makt og ressurser, og være villig til å gjøre ting på nye måter. Vi har hatt spennende erfaringer i det fruktbare møtet med ulike miljøer, og har øvd oss på å være mer fleksible og å forstå andre produksjons- og tenkemåter. Kontakten som er skapt vil helt sikkert bære frukter i videre kunstnerisk samarbeid.

Totalt spilte Riksteatret 491 forestillinger i 2014, og hadde et publikum på 107 489. Det gjør oss til et av landets største teatre. Takket være samarbeid med vårt dyktige arrangørnettverk ute på spillestedene, klarer vi å formidle teateropplevelsene til et så stort publikum. Norge har fått mange nye kulturhus de siste årene, og vi bidrar med innhold til disse flotte arenaene. Riksteatret samarbeider med lokale aktører på hvert enkelt sted, og sammen skaper vi en bredde av tilbud i ulike sjangre. Riksteatrets bidrag er hovedsceneoppsetninger av høy teknisk og kunstnerisk kvalitet, både for barn og voksne.

Publikumsutvikling er et viktig mål for teatret. Det innebærer både å rekruttere nye grupper til teatret og by på gode førstegangsopplevelser, og å skape interaktivitet med publikum. *Opplev mer* er et tilleggstilbud til publikum knyttet til forestillingene våre; det kan være foredrag, workshops, møter med skuespillerne – eller å delta i selve forestillingen, som et nytt korps gjorde på hver eneste forestilling av *Norsk reisning*. Målet er at *Opplev mer* skal senke terskelen til teatret, og gi hver enkelt besøkende et større utbytte.

Samarbeid har vært et mantra for meg som teatersjef i Riksteatret; samarbeid med andre institusjoner, med publikum, arrangører og andre aktører. I 2014 etablerte vi noe helt nytt i norsk teater, nemlig et felles teaterverksted sammen med Nationaltheatret. Riksteatret og Nationaltheatret gikk sammen om å skape et nytt og større fagmiljø, med spisskompetanse innenfor hele teaterfaget.

Det nye fellesverkstedet gir bedre muligheter for faglig utvikling, og bevaring av tradisjonelle håndverksfag. Samtidig er det god ressursforvaltning, når begge institusjoner kan få levert tjenestene til en lavere kostnad.

Vi har også videreutviklet samarbeidet med Rikskonsertene, som vi deler hus med på Gullhaug torg. Her har vi en felles leieavtale, som skal fornyes fra 2018. Forut for det skal huset bygges om for å optimalisere arbeidsflyten og øke samvirket mellom Riksteatret og Rikskonsertene. Det ombygde huset vil også gi forbedret ressurseffektivitet, blant annet med miljøgevinster i energibruken. I året som har gått har vi jobbet tett med Rikskonsertene for å utvikle felles løsninger, og det har vært en positiv prosess. Planen er at ombyggingen skal starte i 2016.

Av andre viktige oppgaver teatret har hatt i 2014, er arbeidet med beredskap. Vi har utviklet en omfattende beredskapsplan, etablert et beredskapsteam, og hatt øvelser – som var både krevende og svært lærerike. Å fange «tidstyven» har vi også holdt på med. For oss som teater har våre egne arbeidsprosesser vært det området med størst forbedringspotensial.

Å arbeide i Riksteatret er en livsstil, vi føler oss som del av en stor familie. Det er med stolthet og takknemlighet jeg nå avslutter mine 10 år som teatersjef. Stolt er jeg for at jeg forlater en moderne og fremtidsrettet kulturinstitusjon som står fjellstøtt i det norske kulturlandskapet. Takknemlig er jeg overfor alle medarbeidere som har gitt så mye av seg selv, og som hele tiden har vært villige til å strekke seg litt lengre for at vi skulle nå frem til publikum i hele landet.

Jeg ønsker alle i Riksteatret lykke til, og gir med glede stafettpinnen videre til min etterfølger, Tom Remlov.

Ellen Horn, teatersjef

DEL II. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

I tildelingsbrevet for 2014 beskrives Riksteatrets oppgave slik:

Det overordnede målet for regjeringens kulturpolitikk er høyere kvalitet og økt oppmerksomhet om innhold fra aktørene selv. Institusjonene forventes å drive på en kostnadseffektiv måte og gi publikum et tilbud av høy kvalitet. I et kontrastrikt og mangfoldig samfunn er det viktig å legge til rette for og fremme en stor bredde av stemmer og tilbud. Kulturtilbud med offentlig støtte må derfor være allment tilgjengelige, slik at de som ønsker det gis mulighet til å delta i og oppleve et mangfoldig kulturliv.

Riksteatret er statens underliggende virksomhet på scenekunstmrådet, og skal innenfor de målsettinger, rammer og ressurser som til enhver tid er fastsatt av departementet, arbeide for å nå målene for den statlige politikken på feltet.

Riksteatret har som formål å "fremja arbeidet med å føra dramatisk kunst ut til folket i bygd og by og på andre tenlege måtar å auke kjennskapen til god dramatisk kunst", jf. lov om Riksteatret av 13. desember 1948.

Mål

Målene for regjeringens kulturpolitikk på scenekunstmrådet og for Riksteatret for 2014 var følgende:

1. Et profesjonelt tilbud av teater-, opera- og danseforestillinger og andre sceneuttrykk over hele landet
2. Høy kvalitet gjennom utvikling og fornyelse
3. Nå hele befolkningen
4. Effektiv ressursutnyttelse

I Riksteatrets strategiske plan er den overordnede målsetting formulert slik: *Riksteatret er Norges nasjonale turnéteater. Vi skal gjøre scenekunst av høy kunstnerisk kvalitet og stor spennvidde tilgjengelig for publikum over hele landet. Riksteatret skal fremme kunstnerisk utvikling og fornyelse, og skal være en samlende og drivende kraft i teater-Norge. Gjeldende kjerneverdier er: modig og inkluderende, mangfoldig og inspirerende.*

Riksteatret turnerer i alle landets fylker, og har samarbeidsavtaler med 70 faste kulturhus. Vi besøker hvert spillested minimum fire ganger i året, og viser egenproduksjoner, samarbeidsproduksjoner og innkjøpte forestillinger. Vårt repertoar er allsidig, og inkluderer klassikere, drama, musikk- og figurteater, forestillinger for barn og unge og dans.

Aktivitet og publikumsbesøk på Riksteatret, nøkkeltall

	2013	2014	Budsjett 2015
Antall forestillinger	455	491	450
Antall produksjoner	13	14*	14
Totalt publikum	118 486	107 489	100 000
Totalt publikum på turne	106 191	97 011	95 000
Publikum barn og unge	47 165	43 365	35 000

*eksklusive 6 gjestespill i Nydalen

Organisasjon

Riksteatrets administrasjons-, produksjons- og visningslokaler ligger i Nydalen i Oslo.

Fra 1. oktober 2014 har ikke Riksteatret eget verksted, men har felles verksted med Nationalteatret på Brobekk i Oslo.

Riksteatret har 81 fast ansatte. Total bemanning er ca. 120 årsverk. Det inkluderer 40 årsverk som er summen av ulike engasjementer, primært frilansende kunstnere.

Teatrets øverste ledelse:

Teatersjef Ellen Horn

Direktør Åse Ryvarden

Teknisk sjef Kristin Tunold-Hanssen

Produksjonssjef Ingvild Hellum

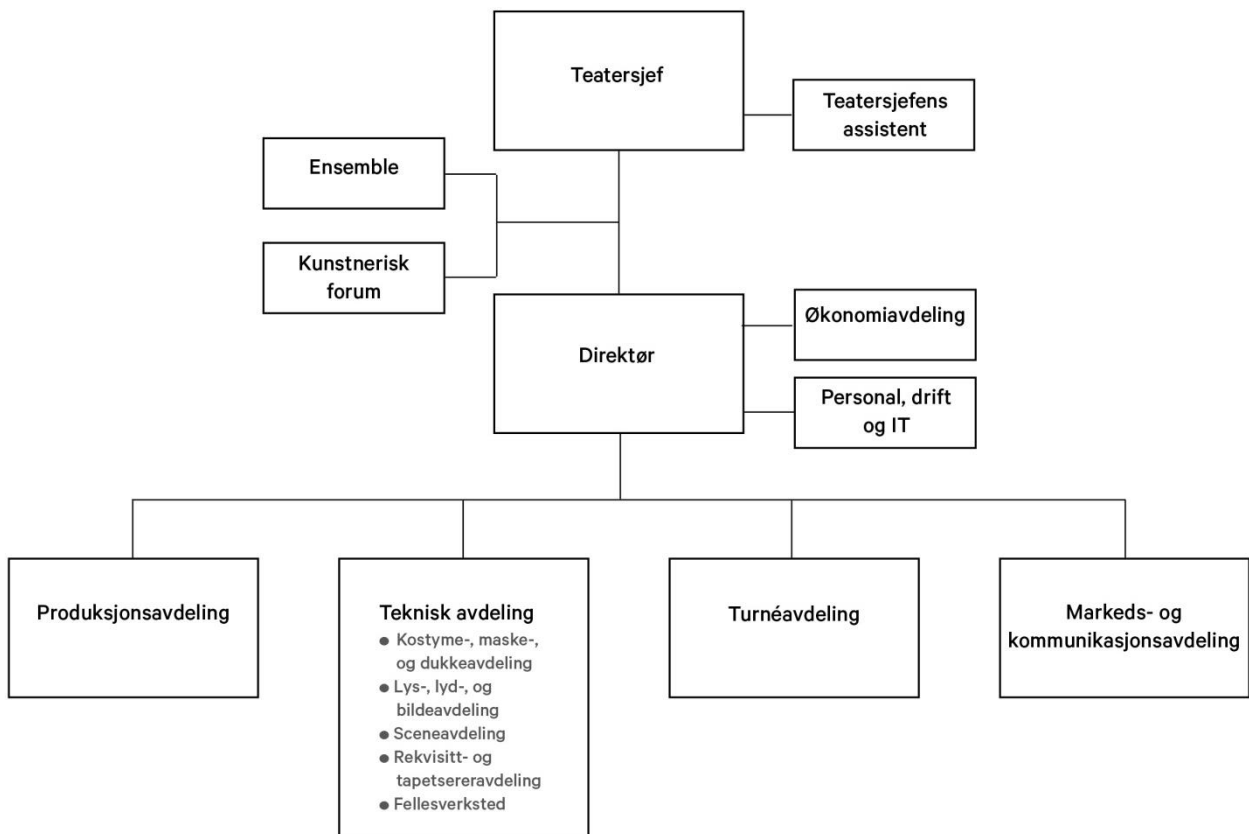
Turnésjef Pål Gjersum

Markeds- og kommunikasjonssjef Bente Kolset Apenes (konstituert)

Personal- og administrasjonssjef Arne Ueland

Økonomisjef John Bjarte Nordberg

Organisasjonskart

Nøkkeltall for Riksteatret for 2013 og 2014, samt budsjettall for 2015

	2013	2014	Budsjett 2015
Utgiftsbevilgning, brutto totalt	133 597	133 266	132 151
Inntektskrav	-24 213	-22 600	-23 129
Nettobevilgning	109 384	110 666	109 022

	2013	2014	Budsjett 2015
Regnskapsførte utgifter	138 709	140 647	134 283
Regnskapsførte inntekter og refusjoner	-27 370	-23 846	-25 240
Regnskapsførte nettoutgifter	111 339	116 801	109 043

	2013	2014	Budsjett 2015
Utgifter direkte knyttet til prosjektene	65 145	64 163	64 194
Andel prosjektutgifter i % av bruttokost	47 %	46 %	48 %
Samlede inntekter	27 370	23 846	25 240
Inntekter i % av bruttokostnad	19,7 %	17,0 %	18,8 %
Snittbillettpris	170,-	186,-	185,-

DEL III. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk i 2014

Riksteatret hadde høy aktivitet i 2014. Teatersjefen hadde store kunstneriske ambisjoner med mange urfremføringer, og komplekse, store produksjoner på programmet. I tillegg hadde teatret, som en del av demokratifeiring i grunnlovsjubileet, åpnet opp for en inkluderende tilnærming til samarbeid: I alt fem ulike frie grupper/miljøer var enten samprodusenter eller på turné med sine forestillinger med Riksteatret. I tillegg samarbeidet vi med både Den Norske Opera & Ballett, Nationaltheatret, Den Nationale Scene, Oslo Nye Teater og Trøndelag teater. Resultatet var en stor grad av nytutvikling, høy oppmerksomhet om forestillingene i offentligheten og tett involvering med publikum. Vi fikk gode kritikker for mange av produksjonene, og med flere Hedda-nominasjoner, samt to Heddapriser, mener vi at målet om høy kvalitet ble oppnådd.

Riksteatret viste 491 forestillinger, og hadde et publikum på 107 489. Høsten hadde et større publikum enn våren, med særlig produksjonen *Litt av et par!* som den store publikumsvinneren. Vi besøkte alle de faste spillestedene, og hadde en jevnt god fordeling av tilbudet over hele landet. Riksteatret benytter ressursene slik at alle spillesteder skal få besøk av minimum to forestillinger for voksne, og to forestillinger for barn per år, og dette målet oppnådde vi i 2014. Kontakten med arrangørene var god, og på våre to arrangørsamlinger hadde vi rekordoppslutning. Publikumstiltaket *Opplev mer* er videreutviklet i 2014, og nærmere 40 000 publikummere deltok i en eller annen form for tilleggsaktivitet utover selve forestillingen. Dette tilbudet bidrar til større og tettere publikumsdialog, og vi mottar mange positive tilbakemeldinger på tilbudet.

Ressursbruken har vært effektiv, og Riksteatret bruker en stadig større andel av totalressursene på den kunstneriske aktiviteten. Vi har også tilrettelagt for god ressursforvaltning fremover. I 2014 har vi opprettet felles verksted sammen med Nationaltheatret, og sagt opp våre egne verkstedlokaler i Nydalen. Det nye verkstedet utgjør et robust fagmiljø, som på sikt kan føre an i teater-Norge. Vi økte kontakten med Rikskonsertene, og har sammen utarbeidet planer for ombyggingen av lokalene i Nydalen i 2016, og inngått en avtale om felles bruk av husets prøverom og saler. Riksteatret har i 2014 mottatt mange gjestespill i Nydalen, vært festivalarena og lånt ut lokalene våre. Under følger omtale av de fire hovedmålene, med konkrete resultater.

Resultater og måloppnåelse

Scenestatistikk		2014
Forestillinger		
1.1.1	Totalt antall forestillinger	491
1.1.2	Antall forestillinger på egen scene/fast arena	474
1.1.3	Antall forestillinger på turné i Norge	429
1.1.4	Antall forestillinger i utlandet	0
1.1.5	Antall forestillinger rettet mot barn og unge	186
1.1.6	Antall transmisjoner	0
1.1.8	Antall forestillinger formidlet gjennom Den kulturelle skolesekken	11
Produksjoner		
2.1.1	Totalt antall produksjoner	20
2.1.2	Antall egne produksjoner	4
2.1.3	Antall samproduksjoner	9
2.1.4	Antall mottatte gjestespill	9
2.1.5	Antall produksjoner rettet mot barn og unge	5
2.1.6	Antall urframføringer	5
2.1.7	Antall produksjoner av norsk samtidsdramatikk/opera/musikkteater skrevet i løpet av de siste 15 år	13
2.1.8	Antall produksjoner av utenlandsk samtidsdramatikk/opera/musikkteater skrevet i løpet av de siste 15 år	1
2.1.9	Antall produksjoner med norsk samtidsdramatikk/opera/musikkteater rettet mot barn og unge	4
2.1.10	Antall produksjoner av ny norsk koreografi	4
2.1.11	Antall produksjoner av ny utenlandsk koreografi	0
Publikum		
3.1.1	Totalt antall publikum	107 489
3.1.2	Antall publikum på billetterte arrangement	107 489
3.1.2.1	Herav fribilletter	14 323
3.1.2.2	Herav sponsorbilletter	4 837
3.1.3	Antall publikum på egen scene/fast arena	105 394
3.1.4	Antall publikum på turnéforestillinger i Norge	97 011
3.1.5	Antall publikum i utlandet	0
3.1.6	Antall publikum på egenproduserte produksjoner	26 921
3.1.7	Antall publikum på samproduksjoner	115 119
3.1.8	Antall publikum på mottatte gjestespill	11 407
3.1.9	Antall publikum på forestillinger rettet mot barn og unge	43 365
3.1.10	Antall publikum formidlet gjennom Den kulturelle skolesekken - grunnskolen	0
3.1.11	Antall publikum formidlet gjennom Den kulturelle skolesekken - videregående skole	909

Scenestatistikken er den felles rapporteringsmalen som hele scenekunstheltet bruker. Tallene viser Riksteatrets rapportering for 2014, og disse tallene er grunnlaget som går inn i totalrapporteringen fra Norsk teater- og orkesterforening til Kulturdepartementet. Det er foretatt noen metodiske justeringer i rapporten for 2014 og noen av tallene er derfor ikke sammenlignbare med historiske tall. Merk at fra 2014 telles publikum på samarbeidsteatrenes scener separat og inkluderes ikke i totaltallet for publikum. For publikumsstatistikk for 2012 og 2013 se vedlegg 1.

Mål 1. Et profesjonelt tilbud av teater-, opera- og danseforestillinger og andre sceneuttrykk over hele landet

Mål 2. Høy kvalitet gjennom utvikling og fornyelse

Disse to målene omtales under ett, fordi de henger nøye sammen, og fordi de i tildelingsbrevet for 2015 er slått sammen til ett mål.

Riksteatrets 491 forestillinger fordeler seg på 20 produksjoner. Dette inkluderer også produksjoner som gjestespilte i Nydalen, jamfør ny tellemåte. Antall produksjoner på turné var 14.

Samlet riksteaterpublikum var på 107 489. I tillegg til dette viste våre samarbeidsteatre og partnere våre felles produksjoner på sine scener, med i alt 117 forestillinger som ble sett av 45 958 publikummere.

Riksteatret hadde historisk mange samarbeidspartnere i 2014, og prosjektene sammen med det frie feltet ble en arena for ny læring for alle parter.

Å bringe unike teateropplevelser ut i Norge er en del av Riksteatrets oppgave. Dette inkluderer også spesielle signaturproduksjoner fra andre teatre: Når Toralv Maurstad eller Helge Jordal er villige til å reise ut til hele landet, gir det merverdi for vårt publikum. Man trenger ikke bo i Oslo eller Bergen for å få med seg noen av de ypperste scenekunstnerne, og de helt spesielle forestillingene. Riksteatret kan by på en profesjonell tilrettelegging for turné, og god ivaretagelse både av det kunstneriske og de medvirkende.

Sokrates' forsvarstale var et samarbeidsprosjekt med Nationalteatret: 87 år gamle Toralv Maurstad reiste ut med monologen. Forestillingen ble supplert med et faglig solid introduksjonsforedrag, og publikum verdsatte denne muligheten til å møte en norsk teaterlegende.

Helge Jordals forestilling *Førstereis* var også en monolog; en sterk historie fra sjømannslivet og norsk utenriksfart, sett med barnehjemsgutten Martins øyne, og formidlet med stor kunstnerisk kraft av Jordal. Forestillingen ble nyprodusert av Riksteatret (originalt produsert av Den Nationale Scene), og mange godt voksne menn utenfor den akademiske sfære var å finne blant publikum. Dette er en gruppe det ellers er vanskelig å trekke til teatret.

Demokratifeiring og grunnlovsjubileet inntok en sentral plass i repertoaret, med to høyst ulike prosjekter. Hilde Brinchmann og Henriette Vedel hadde gjennom flere år jobbet med sitt egenutviklede prosjekt, *Folkestyre 2014*. De intervjuet hundrevis av nordmenn, fra nord til sør, i alle aldre og av begge kjønn, om deres deltagelse i demokratiet. Ensemblet besto av både gamle og unge som ble et kor av stemmer i vekslende roller. Resultatet ble en tankevekkende, morsom og veldig annerledes forestilling. Den var også en del av det offisielle programmet til grunnlovsjubileet, med et utdrag i hovedmarkeringen 15. mai, og framføring inne på Stortinget.

Det andre grunnlovsprosjektet var *Norsk reisning*, i sjangeren humormusikal. Kjetil Indregard, kjent humorskribent og samfunnsatiriker, fikk oppdraget med å gjøre noe morsomt og appellerende ut av grunnlovsfeiringen. Han leverte en musikalsk tidsreise med to norske ungdommer i hovedrollene og Henrik Wergeland som guide. «Fra viking til veiking» ble reisen kalt, og mette nordmenn som ikke er så veldig villige til å forsvare hverken ytringsfrihet eller demokrati ble refset grundig av Wergeland. På hvert spillested deltok et lokalt musikkorps i forestillingen, og var med i en grand finale for hele jubileet, etter at alle hadde ledd fra seg.

Et virkelig samarbeidsløft var *Hundre hemmeligheter*, med fire samarbeidsparter og et svært omfattende planleggingsløp. Trondheimsgruppen Cirka teater feiret 30-årsjubileum, og inviterte til kunstnerisk spleiselag. Med Trøndelag teater, Riksteatret og Midtnorsk Jazzsenter var det uvanlig bredde i den kunstneriske kompetansen. Cirkas teatrale univers var det kunstneriske utgangspunktet, og med noen av Norge fremste jazzsolister som kor, nykomponert musikk og innovativt lyddesign ble dette en forestilling som flyttet forståelsen for hva barne- og ungdomsteater kan være. Forestillingen spilte først i Trondheim og deretter på turné. Paradoksalt nok er det utfordrende å få publikum til å være nysgjerrige når en slik mulighet til en unik opplevelse byr seg: på tross av Heddapriser slet vi med å få publikum til å slutte opp.

Riksteatret har vist dans i 20 år, og i 2014 ble to ulike samtidsdansproduksjoner sendt på turné. *Trippel dose dans* var tre koreografier fra noen av de fremste, norske koreografene; Alan Lucien Øyen, Stian Danielsen og Ludvig Daae. Disse tre leverte kunstnerisk gjennomarbeidede og utsøkte danseopplevelser satt sammen til en helaften. Den andre produksjonen var et samarbeid med Den Norske Opera & Ballett; det hadde lenge vært et ønske for oss å kunne vise moderne ballett med Nasjonalballetten.

Koreograf Cina Espejords *Over hodet under huden* var en forestilling som tematiserte hva dans er, og hvorfor noen blir dansere. Uttrykket, som var høyst tilgjengelig og dessuten med mye humor, ble tilpasset turnéformatet, og reiste ut til håndplukkede steder. Nasjonalballettens dansere er topputøvere, og for å prestere på deres nivå kreves det et støtteam og en avvikling som er tilpasset dem. Som samarbeid utfordret derfor prosjektet begge organisasjoner, og det var derfor ekstra tilfredsstillende å lykkes. Disse to kvalitetsforestillingene er blant det beste norsk samtidsdans har å by på, både i form og innhold. Det er skuffende at det selv etter mange år med danseformidling er vanskelig å rekruttere et større publikum, i alt hadde vi 4662 publikummere på 40 forestillinger. Tiden for å tenke nytt rundt dans er kanskje moden, og i den strategiske prosessen i 2015 vil vi se nærmere på dette området.

Figurteatret har i mange år vært et satsingsområde, og frigruppen Wakka Wakka er en internasjonalt anerkjent utøver på feltet. Forestillingen *SAGA* handlet om islandske Gunnars vekst og fall under finanskrisen. I et dypt originalt og fascinerende uttrykk av høy kunstnerisk kvalitet, formidler Wakka Wakka skjebne og undergang, humor og sorg, ved hjelp av dukker i alle størrelser. Forestillingen var samprodusert av Wakka Wakka med Figurteatret i Nordland.

Riksteatret har et langvarig samarbeid med Oslo Nye Teater om figurteater, og høsten 2013 samproduserte vi *Snøhvit*. Den spilte først på Trikkestallen, før den dro på riksteaterturné våren 2014. Regissør og manusforfatter Torfinn Nag hadde rockett opp Brødrene Grimms eventyr, og tilført en solid dose humor. Hver kveld ble det loddet ut en premie til noen av de flotte utkledd blant barna.

For barn for øvrig videreførte vi *Doktor Proktors prompepulver*, produsert i 2013. For å rekke innom alle 70 kulturhus må en produksjon spille både høst og vår, og Proktor var fortsatt like populær. Etter endt turné tok Nationalteatret opp forestillingen med sitt eget ensemble, som en videreføring av Riksteatrets produksjon, og spilte fram til jul 2014. Totalt ble denne forestillingen, i 2013 og 2014, på begge teatre, sett av over 65 000 besøkende. Det er høyst uvanlig i norsk teater at en helt ny tittel for barn kan ha så enorm appell, med et høyere snittbesøk enn selv de sterkeste Egner-titlene. En innovativ utforming virket heller ikke begrensende, og konklusjonen er at en sterk merkevare tåler transformasjon fra et medium (bok) til et annet.

NIE, New International Encounter, er en norsk frigruppe som i første rekke har arbeidet utenfor Norge. Prosjektet som ble valgt for vårt samarbeid var forestillingen *Hans og Grete*, som gruppen hadde spilt mye i England. Forestillingen ble reprodusert på norsk. I et musikalsk uttrykk, med en original fortellerteknikk, antok eventyret en både burlesk, grotesk og interaktiv form. Før forestillingen lot mange barn seg sminke til skogsdyr, og barna ble slik en interaktiv del av forestillingen.

Blant de øvrige egenproduksjonene var dramatiseringen av Vigdis Hjorts bok *Leve posthornet!*. I Marit Moum Aunes lekne og fysiske regi utspant hovedpersonens eksistensielle drama seg, tett knyttet opp til EUs postdirektiv. Forestillingen var en kritikkersuksess, men traff ikke Riksteatrets kjernepublikum helt som forventet.

Nils Vogt og Sven Nordin la landet for sine føtter, på turné sammen med et ensemble på fem, med forestillingen *Litt av et par!*. Denne klassiske komedien av Neil Simon produserte vi i et privat-offentlig samarbeid med Thalia teater. Forestillingen ble først spilt på turné, deretter på Chat Noir våren 2015. Kim Haugen satte opp en lattervekkende utgave av Simon, og de to svært folkekjære skuespillerne trakk et stort, nytt publikum til mange kulturhus. Vogt og Nordin var også meget generøse med publikumskontakten etter forestilling, og det ble mange hjertelige møter med en mangfoldig tilhengerskare. På tross av sin konvensjonelle karakter var *Litt av et par!* et svært inkluderende prosjekt.

Av årets 14 produksjoner på turné var åtte egenproduksjoner. Av disse var fire samproduksjoner. De øvrige syv produksjonene var enten innkjøpte eller samarbeidsprosjekter/reproduksjoner.

Mål 3. Nå hele befolkningen

Scenestatistikken over viser Riksteatrets forestillinger og publikum i 2014. Totalt er eget publikum ca. 10 000 lavere enn i 2013. Dette skyldes at vi i 2014 hadde et vårrepertoar som hadde en noe smalere profil enn vanlig, med to urpremierer, og et svakere besøk enn forventet. For å nå et publikum som ligger over 110 000 er vi avhengig av at flere «bestselgere» slår til, og de forventningene vi hadde til våren 2014 ble ikke helt innfridd. Besøket på våre samproduksjoner på samprodusentenes scener (dvs. Trøndelag teater og Nationaltheatret) utgjorde totalt 45 958.

Totalt ble Riksteatrets egne og samarbeidsproduksjoner på alle arenaer sett av 153 447, mot 136 804 i 2013. Dette er en økning på 16 643. Antall forestillinger i 2014 var høyt, 491, mot 455 i 2013. Økningen skyldes primært at vi hadde mange gjestespill, med 19 forestillinger.

På turné hadde vi 97 011 besøkende, mot 106 191 i 2013. Avviket har samme forklaring som over; og Riksteatret holder posisjonen som hele landets teater, og totalt holder det høye besøkstallet seg relativt stabilt. Vi er attraktive for et bredt sammensatt publikum. Mange tilbakemeldinger fra publikum og arrangører går på at de opplever trygghet for høy kvalitet, og god sjangerbredde og variasjon i tilbudet.

Riksteatret er avhengig av stor offentlig oppmerksomhet knyttet til den ene forestillingen vi spiller hvert sted. En kombinasjon av presseomtaler, systematisk markedsarbeid og en stigende grad av digital kommunikasjon er forutsetninger for å lykkes. Publikums adferd utvikler seg mot stadig økt bruk av digitale kanaler og elektronisk billett kjøp, og vi jobber mye med å styrke den direkte publikumskontakten. Nett, sosiale medier og interaktivitet med publikum er prioritert, mens mer konvensjonell markedsføring skjer med noe mindre trykk. Vi arbeider med å finne CRM-løsninger som er hensiktsmessige og som kan fungere på tvers av alle de ulike billettsystemene våre arrangører benytter. Vår egen database av kontakter er i vekst, og med et grunnlag på 30 000 unike brukere er det mulig å gjennomføre egne publikumsundersøkelser. Første gang vi gjør dette i egen regi er i første kvartal 2015. Ubetalt oppmerksomhet er sentralt i Riksteatrets kommunikasjon med publikum, og vi har god mediedekning både nasjonalt og lokalt. I 2015 hadde vi 3141 medieoppslag ifølge medieovervåkingsbyrået Retriever, med et gjennomsnittlig leser-/seertall per oppslag på 73 000.

Riksteatrets arrangører

I 2014 spilte vi på 70 faste spillesteder, og leverte et allsidig repertoar på hvert sted. I tillegg gjestespilte vi med *MUGG* på Den Nationale Scene. Riksteatret spiller i alle fylker, se egen fylkesstatistikk i vedlegg 2. Hver arrangør har en samarbeidsavtale med Riksteatret, og vi har en tett kontakt med hver enkelt arrangør gjennom hele året. For at Riksteatret skal lykkes i sin formidlingsoppgave er vi helt avhengig av arrangøren, og lokalt engasjement. Vår minste spillestedskommune, Seljord, har 3000 innbyggere, den største er Kristiansand med 84 000. Disse store variasjonene i publikumsgrunnlaget, og ulik ressurstilgang, preger publikumsarbeidet.

For at Riksteatret skal ha en god forankring ikke bare på kulturhuset, men også i spillestedskommunene, følger vi opp arrangørens arbeid og vilkår, og har kontakt med lokale myndigheter. I forbindelse med premierene holder vi dialogmøter med aktører på kulturfeltet, beslutningstakere og politikere, og får mange verdifulle innspill og mye informasjon tilbake. Kultur-Norge er svært mangfoldig, og det er store regionale forskjeller. Som hele landets teater må vi ha kunnskap om forskjellene, og utvikle et inkluderende og relevant tilbud som kan favne flest mulig.

Kunnskapen om publikumsbygging er varierende på spillestedene, og en del av vår oppgave er å bidra til å heve kompetanse hos arrangør. Et viktig tiltak er Riksteatrets halvårlege, faglige arrangørsamlinger som både er nettverks- og kunnskapsarenaer. Vi foretar en løpende vurdering av sammensetningen av spillesteder, og vurderer et antall nye hus hvert år. Vår arrangørstrategi ligger til grunn for disse vurderingene. I 2014 ønsket vi ett nytt hus velkommen, nemlig Stormen i Bodø, som erstattet det gamle kulturhuset samme sted.

Riksteatret behandler, etter oppdrag fra KUD, et antall kulturbyggesaker. I disse sakene er vi faglig sakkyndige, og våre vurderinger oversendes KUD for videre behandling.

Opplev mer

Et tiltak for økt synlighet og aktivitet ute på spillestedet er *Opplev mer*. Dette er faste tilleggsaktiviteter for alle produksjoner; arrangementer enten før eller etter forestilling som skal heve publikumsopplevelsen, gi kunnskap eller skape interaksjon med publikum. Videre tilbyr og gjennomfører Riksteatret danseworkshops og skole- og gruppebesøk tilknyttet våre produksjoner. Gruppene får mulighet til å møte skuespillerne, danserne eller turnéteknikerne før eller i etterkant av forestillingen. Dette er et tiltak som har som mål å overføre Riksteatrets fagkompetanse til det lokale miljøet.

I 2014 hadde vi et omfattende program for *Opplev mer*, og har utviklet konseptet mot stor variasjonsbredde. Totalt deltok 36 922 på et *Opplev mer*-arrangement.

Riksteatret har samarbeidet med mange ulike aktører utenom det kunstneriske feltet, og i 2014 står komiteen for Grunnlovsjubileet i en særstilling. For oversikt over aktiviteter, samarbeidspartnere og besøkstall, se vedlegg 3.

Riksteatret deltok i Åpne Scener, en felles publikumsdag ved alle landets teatre. Vi hadde mange nysgjerrige gjester i Nydalen denne dagen, og vil videreføre tiltaket.

Barn og unge

Publikumsarbeidet mot barn og unge retter seg delvis mot individer og familier, og delvis mot skoler. I alt viste vi fem produksjoner for barn og unge, og denne gruppen utgjorde 43 365 av vårt publikum, dvs. 40 %. Vår sponsor DNB har stilt et billettfond til disposisjon for skolene, og etter søknad deler vi ut gratisbilletter til klasser i videregående skoler. Det har vært stor vekst i søknadsmassen, og DNB økte generøst den årlige kvoten fra 4596 i 2013 til 5500 billetter i 2014. Vår sponsoravtale med DNB ble fornyet for tre år fra 2013, og det gode samarbeidet fortsetter.

Riksteatret har kontakt med Den kulturelle skolesekken (DKS) i flere fylker, og DKS kjøper billetter til enkeltforestillinger der det er nærhet mellom spillested og skole. Det har vært vanskelig å få dette samarbeidet til å fungere optimalt, både pga. DKS' organisering og fordi Riksteatrets tilbud ikke passer inn i deres systemer for innkjøp av forestillinger. I 2014 hadde vi 909 elever inne på fire ulike produksjoner. Billettfondet til DNB er for både oss og skolene en mer effektiv og rimelig måte å få elevene inn i teatret på.

Mangfold

Riksteatret har en egen mangfoldsansvarlig som arbeider med inkluderende publikumstiltak, og egne prosjekter for å øke mangfoldet blant publikum. Arbeidet tar utgangspunkt i en egen mangfoldsstrategi, som også inneholder tiltak utover publikumsutvikling.

Vi har flere samarbeidspartnere i mangfoldsarbeidet, blant annet Røde Kors, som får gratis billetter til utdeling blant asylsøkende barn og familier. I tillegg samarbeider vi med Voksenopplæringen, fengselsvesenet og ulike rehabiliteringsgrupper. Til mangfoldsarbeidet er det satt av en egen billettkvote, og totalt 988 billetter ble benyttet til formålet i 2014. Disse billettene inngår i totaltallet for fribilletter.

Ressursbruk

Mål 4. Effektiv ressursutnyttelse

I 2014 var et år med stor ressursbruk, som følge av blant annet fire urpremierer, og for øvrig høy kunstnerisk aktivitet. Det store antallet samarbeidsprosjekter krevde et grundig planleggingsarbeid, og dermed mer administrative ressurser enn ordinær egenproduksjon. Fordi planleggingen var prioritert, var samarbeidsprosjektene grundig forankret og tilrettelagt for optimal ressursutnyttelse. Vår samlede risikovurdering for helheten tilsa høy sikkerhet for gjennomføring av planene, og prosjektene ble gjennomført som planlagt.

Brutto prosjektkostnader (post 21)

	2012	2013	2014
Utgifter direkte knyttet til prosjektene	58 322	65 145	64 163
Andel prosjektutgifter i % av teatrets totalkostnad (brutto)	44 %	47 %	46 %

Teatrets langsiktige mål har vært å øke den kunstneriske ressursbruken, og redusere øvrige driftsutgifter. Fra 2013 lykkes vi i å flytte ressurser til prosjektene, opp til et nytt, høyere nivå. Dette nivået er videreført i 2014. Merk at prosjektkostnadene (post 21) viser de variable, eksterne prosjektkostnadene. Reelle produksjons- og visingskostnader er langt høyere; de inkluderer fastlønn til teatrets fast ansatte kunstnere (seks årsverk), samtlige teknisk ansatte og andre medarbeidere som jobber direkte mot produksjon, samt alt teknisk utstyr.

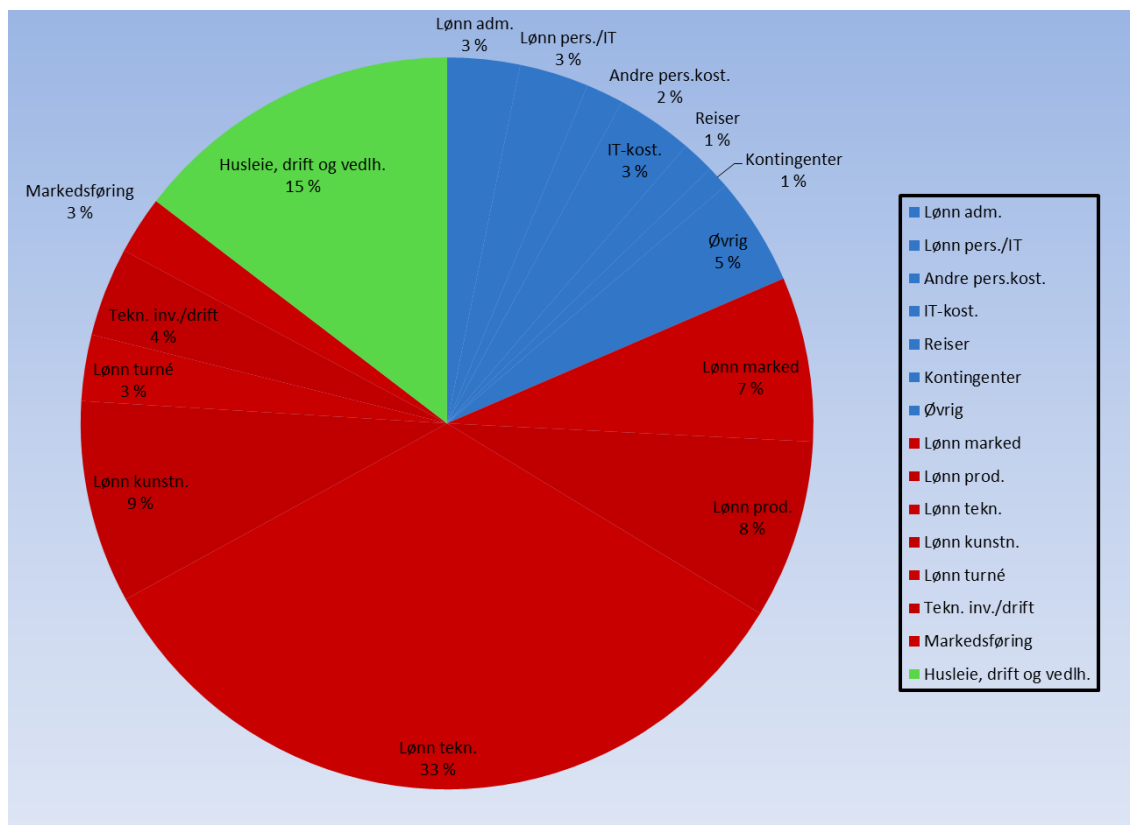
Prosjektkostnadene inkluderer både kostnader til produksjon og til turnégjennomføring. Som en konsekvens av at vi i større grad prioriterte samarbeid fremfor ren egenproduksjon, flyttet vi ressurser fra produksjon til turnégjennomføring. I et normalår vil Riksteatret gjennomføre turnevirksomheten med ca. 7000 turnédøgn. Et turnédøgn = én person på turné i én dag. I 2014 hadde vi 7763 turnédøgn, altså ualminnelig høy aktivitet. Årsaken var at vi viste mange forestillinger, og la mye ressurser i å ferdigstille og vise produksjoner med mange medvirkende. Det høye antall turnerende tydeliggjør at ressursbruken rettes mot publikum, og gir effekt i form av kunstnerisk bredde og påkostede forestillinger i store formater.

Netto driftskostnader (post 01)

	2012	2013	2014
Netto driftskostnad	74 224	71 816	74 827
Andel av totalkostnad	54 %	52 %	53 %

Tabellen viser netto driftskostnader, det vil si kostnader inklusive NAV-refusjoner, som vil variere med antall permisjoner og sykefravær. Nettotallet gir derfor et riktigere bilde av sammenlignbart kostnadsnivå. Driftskostnader for 2014 inkluderer innkjøp av nytt klanganlegg til 1,5 millioner som var budsjettet i 2013. Grunnet en langvarig anskaffelsesprosess kunne vi ikke gjennomføre innkjøpet i 2013, og midlene ble derfor inkludert i overføringen av ubrukte midler til 2014. Korrigert for dette forholdet viser ressursbruken innenfor drift stabil til fallende tendens. Budsjettet for 2015 viderefører denne trenden.

Diagrammet under viser fordeling av driftskostnadene (post 01) på de ulike avdelingene ved teatret, husleie, drift og øvrige administrative kostnader. 67 % av de faste kostnadene er knyttet til avdelinger og medarbeidere som arbeider direkte tilknyttet produksjonene, merket med rødt i diagrammet. 15 % er knyttet til drift og leie av Gullhaug torg 2, merket med grønt. Resterende 18 % er rene administrative kostnader, merket med blått.

Fastansatte og årsverk fordelt på funksjon

	2012	2013	2014
Kunstfaglig personale, årsverk	31,5	38,7	36,4
Adm. personale, årsverk	35,5	38,7	36,3
Teknisk personale, årsverk	49,9	47,0	47,7
Samlet antall årsverk	116,9	124,4	120,4
Antall fastansatte	87	82	81

Antall fastansatte ved teatret er synkende, og denne tendensen videreføres i 2015.

Teatrets viktigste tiltak for en bedre ressursforvaltning har vært innføringen av vår produksjonsmodell. Modellen har gitt oss en tydeligere beslutningsstruktur, og mindre grad av detaljstyring. Den bidrar til at vi forutser problemer tidligere, og har større fleksibilitet til å løse dem.

Organisasjonsutviklingen foregår løpende; gjennom både rekruttering og utvikling av eksisterende kompetanse skal vi optimalisere bemanning i samsvar med oppgavene. Personalet er teatrets viktigste ressurs, og god personaloppfølging er en nøkkelfaktor i vår ressursforvaltning.

Fellesverksted Nationalteatret og Riksteatret

Riksteatret og Nationalteatret opprettet fellesverksted fra 01.10.2014. Dette var resultatet av en prosess som begynte høsten 2013, med en utredning som anbefalte en felles løsning. Våren/forsommeren 2014 forhandlet Nationalteatret og Riksteatret fram en driftsavtale, parallelt med at vi drøftet sammenslåingen med de tillitsvalgte. Nationalteatrets verksted på Brobekk var egnet som lokaler, men det krevde både en viss ombygging, og et påbygg for å huse begge teatres produksjon. En del av ombyggingen fant sted sommeren 2014, og i oktober flyttet Riksteatrets medarbeidere over til Brobekk. Organisasjonen ble styrket med en ny verkstedleder som fikk i oppdrag å profesjonalisere virksomheten, innføre en prosjektstyringsmodell på verkstedet, og tilrettelegge for en økt kapasitetsutnyttelse.

Fellesverkstedet er et pionerprosjekt i norsk teater, og for å sikre etableringen har det krevdes betydelig mobilisering av endringsvilje. Så langt ser det ut til at sammenslåingen har forutsetninger for å gi resultater, både faglig og økonomisk. Å skape en god, felles arbeidsplass og godt samarbeid mellom teatrene er viktige mål i denne prosessen. Sett fra et ressursmessig synspunkt er det bare fordeler med det nye verkstedet og Riksteatret har sagt opp sine verkstedlokaler, med unntak av en midlertidig kontrakt for lagerleie.

I forbindelse med innflytting har Riksteatret dekket engangskostnader i 2014, og egen andel av ombyggingen som alt er utført på Brobekk. Første driftsår i 2015 vil ikke gi økonomiske synergier, men vi forventer en ressurseffektivisering fra 2016.

KUD har vært løpende orientert om arbeidet med sammenslåingen.

Ombygging av Gullhaug torg og samarbeid med Rikskonsertene

Arbeidet med den planlagte ombyggingen på Gullhaug torg har fortsatt i 2014. I samarbeid med Rikskonsertene, og med bistand fra Statsbygg, har vi utarbeidet forslag til ny leiekontrakt fra 2018. Det er etablert en intern prosjektgruppe, som sammen med en innleid prosesskonsulent, har utarbeidet detaljplaner. Prosessen fram til ferdige planer har vært bred og inkluderende. P.t. foreligger ferdige tegninger som er grundig gjennomarbeidede. Byggestart er satt til mars 2016, forutsatt at vi får godkjenning av leieavtale fra KUD, som formelt er leietager og skal inngå ny avtale.

Planen er å øke samarbeidet mellom Rikskonsertene og Riksteatret med flere felles funksjoner og driftsløsninger, og optimalisere arbeidsforhold og arbeidsflyt i huset, samt utbedre store sal.

Vi er allerede i gang med større samvirke mellom virksomhetene, i form av en samarbeidsavtale om felles bruk av saler og prøverom. Som en følge av at verkstedet har flyttet, har Riksteatret også mistet en prøvesal og det var derfor et behov for å tilrettelegge bedre for felles bruk av i alt to saler og tre studioer i bygget på Gullhaug torg. Avtalen vi har inngått gir begge parter adgang til bruk av den andres rom, etter fastsatte regler.

Sammen med Rikskonsertene har vi inngått ny avtale om vaktmestertjenester og drift av bygningen på Gullhaug torg, som en følge av at eier Storebrand har skiftet leverandør. Dette har ført til en full gjennomgang av alle avtaler om driftstjenester, og vi forventer noe lavere kostnader i det videre.

Utleie, gjestespill og eksterne oppdrag

En av teatrets viktigste ressurser i Nydalen er spille- og prøverommene våre, som er en generell mangelvare i scenekunstheltet. Vårt mål er høy «oppetid», og vi ønsker derfor å leie ut/låne ut huset i så stor grad som mulig når det ikke er i bruk til egen aktivitet. I 2014 hadde vi i alt seks gjestespill, og en festival på besøk. Nationaltheatret gjestespilte i store sal i tre uker, og vi planlegger en tilsvarende aktivitet i 2015.

I tillegg lånte vi ut salene til prøver for Nordland teater, Hålogaland teater, Teater Manu, Kompani Camping og Jo Strømgren kompani, samt til Rikskonsertene.

På grunn av flyttingen av verkstedet fikk vi ikke utført eksterne oppdrag i et omfang som tidligere, men vi solgte gammelt utstyr på auksjon. Totalt hadde vi kr 154 000 i inntekter fra utleie og salg.

DEL IV. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Teatrets nåværende strategiske plan gjelder for perioden 2010–2015, og er prolongert fram til ny teatersjef tiltrer. Vi vil i løpet av 2015 utvikle en ny strategisk plan, og har lagt opp til en grundig prosess i perioden fram til september/oktober 2015. Nåværende plan er derfor ikke revidert i 2014. Riksteatrets arrangørstrategi fra desember 2009 ble revidert i 2012, og det er fortsatt denne vi forholder oss til. Arrangørstrategien vil også være gjenstand for en full gjennomgang, og må sees i sammenheng med ny strategisk plan.

Virksomhetsplanene med tiltak for 2014 forelå per januar 2014, og ved siste gjennomgang kunne vi konstatere at en høy andel av de planlagte aktivitetene var gjennomført, eller er under gjennomføring.

Internkontroll og risikostyring

Riksteatrets internkontroll foregår på mange nivåer. Gjennom prosjektstyringen er det etablert månedlig avvikskontroll, med oppfølging av alle avdelinger og prosjekter. Dette gir oss løpende informasjon om utviklingen på alle nivåer, og gjør det mulig å forutse og forebygge risiko.

Riksteatret har fullserviceavtale med DFØ for lønns- og regnskapstjenester. SAP og Agresso utvikles videre av DFØ, med ny funksjonalitet, og vi har hatt intern opplæring i uttak av rapporter og i bruk av ny kontoplan. Innføringen av planen har gått smertefritt, og ny plan har større grad av tilpasning til vår aktivitet.

Produksjonsstyringsmodellen er et viktig verktøy i risikostyringen: Hvert prosjekt følges opp direkte, og helheten overvåkes gjennom porteføljestyringen. Grunnlaget for porteføljestyringen er usikkerhetskartet hver produksjon har. I sum vil de gi en risikoeksponering vi vurderer mot bl.a. ressursituasjonen. Ut fra resultatene av denne analysen kan vi iverksette risikoreduserende tiltak. Til modellen hører også et evalueringssystem, og etter avsluttet evaluering identifiserer vi læringspunkter til videre oppfølging og utvikling av arbeidet. I 2014 har vi arbeidet med å utvikle modellen videre med et produksjonsstyringsverktøy, og den interne prosjektgruppen som jobber med dette regner med å lansere en testversjon i løpet av høsten 2015.

Riksteatret gjennomfører i tillegg en årlig overordnet risikoanalyse. Denne danner grunnlag for tiltak på allment nivå, og sees i tett sammenheng med virksomhetsplanene.

Riksteatret har egne etiske regler, og egne regler for privat arbeid. Det siste er nødvendig på en arbeidsplass med mange dyktige fagfolk som også er etterspurt på sin fritid. De etiske retningslinjene fikk mye fokus i organisasjonen i 2013, og medarbeiderne har fått en økt bevissthet, og identifiserer i større grad etiske problemstillinger. Arbeidet ble videreført i 2014.

Teatret har egne varslingsrutiner som er kommunisert til hele organisasjonen.

Sykefravær

Riksteatret er en IA-bedrift, og hovedmålsettingen vår er:

- Å få sykefraværet permanent under 5 %
- Å få eldre arbeidstakere til å stå lengre i jobb
- Oppfølging, tilrettelegging og rekruttering av personer med redusert funksjonsevne

Teatret har jobbet videre med planen i 2014. Vi har hatt tett oppfølging av sykemeldte, og hadde i 2014 et sykefravær på 3,4 %, mot 2,9 % i 2013 og 3,9 % i 2012. Vi kan nå si at vi har oppnådd vårt mål fra årsskiftet 2011/2012, og er svært tilfreds med det. Årsjustert landsgjennomsnitt ved utløpet av 3. kvartal 2014 er til sammenligning 6,6 %. Riksteatret følger opp alle arbeidstakere over 60 år individuelt.

Ved utgangen av 2014 hadde teatret 14 (17 %) fast ansatte i denne aldersgruppen. På et turnéteater er det utfordrende å tilpasse oppgaver til medarbeidere med nedsatt funksjonsevne. Vi er derfor glade for å ha klart å tilrettelegge på turné for en lydtekniker med nedsatt funksjonsevne.

Forhold departementet har bedt Riksteatret om særskilt rapportering på

Beredskap og sikkerhet

Riksteatret har i 2014 nedlagt et omfattende arbeid for å etablere en beredskapsplan. Utgangspunktet var en ROS-analyse som ble gjort i 2013, hvor følgende risikoområder ble identifisert:

1. Transport, det vil si transport av personell og materiell på mange og lange strekninger
2. Sikkerhet i sal, det vil si uønskede hendelser før, under og etter forestilling
3. Sikkerhet på scenen, det vil si for teknikere og skuespillere før, under og etter forestilling
4. Brann

Riksteatret har ikke bygg av høy symbolverdi, eller andre installasjoner som krever objektsikring eller andre oppgaver som tilsier økt sikkerhetsinnsats av strategiske, nasjonale grunner. I vår vurdering er punkt 3 det området med høyest sannsynlighet, og med middels konsekvens. De øvrige tre punktene har høy konsekvens, men erfaringsbasert lav sannsynlighet.

Med utgangspunkt i denne analysen, etablerte vi en prosjektgruppe, ledet av en medarbeider med spesialkompetanse innenfor beredskap og sikkerhet. Modellen for planen fant vi hos Svenska Riksteatern som står overfor mange av de samme problemstillingene som oss. Prosjektgruppen har i 2014 utviklet en ferdig beredskapsplan, etablert et beredskapsteam og laget tiltakskort for ulike hendelser. Det er også utviklet mal for beredskapsplan for den enkelte turné. Beredskapsplanverket er styrebehandlet og vedtatt.

Vi har hatt opplæring i førstehjelp og beredskap for alle med ledelsesoppgaver på teatret.

Vi har gjennomført en kollektiv øvelse hvor hele huset deltok, og to omfattende skrivebordsøvelser med ledelsen. Øvelsene har vært krevende, men gitt høyt læringsutbytte.

Arbeidet med beredskap fortsetter i 2015, med flere øvelser og videre skolering av beredskapsteamet.

Tidstyver

Riksteatret har jobbet med å identifisere tidstyver i virksomheten, både i teatret som sådan og innenfor de enkelte arbeidsprosesser. Av eksterne tidstyver som skyldes forhold utenfor teatret, er anskaffelsesforskriften, og arbeidet som følger av den en tidstyv. Dette er også den største tidstyven vi fant.

En tidstyv innenfor vår egen virksomhet, fant vi i våre interne møter. Her har vi et forbedringspotensial med hensyn til effektivitet og utbytte. Vi har derfor hatt felles samlinger og workshops med effektive møter som tema, og forventer en økt bevissthet om både effektiv møteledelse og -deltagelse.

Mangel på produksjonsstyringsverktøy er også en tidstyv som fører til mye dobbeltarbeid. Dette er imidlertid i prosess, se over, og vi forventer resultater så snart testverktøyet er i bruk.

Tidstyvene er rapportert til Kulturdepartementet.

Likestilling

Riksteatret har bevisst søkt kjønnsmessig balanse i alle avdelinger. Øverste ledernivå består av fem kvinner og tre menn (per 31.12.2014). Teatret som helhet har en jevn kjønnsfordeling. Det er en viss kjønnsmessig forskjell i avdelingene. På teknisk side har vi noen færre kvinner, mens vi på administrativ side har tilsvarende overvekt. Vi har arbeidet internt for å utvikle mindre kjønns spesifikke arbeidsdelinger

innenfor avdelingene, og har fått større innslag av utradisjonelle roller, blant annet på teknisk avdeling. Det er små lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kjønnsfordeling, alle ansatte i %	53,1	46,9	62,5	37,5	52,1	47,9
Kjønnsfordeling, heltidsansatte i %	53,9	46,1	62,5	37,5	52,9	47,1
Kjønnsfordeling, deltidsansatte i %	40	60	0	0	40	60
Gjennomsnittslønn i kr 1.000	489'	457'	758'	618'	454'	443'

Kjønnsmessig fordeling innenfor den kunstneriske produksjonen 2014	Kvinner	Menn
Sceneinstruktør	3	7
Dramatiker	4	5
Scenograf	1	8
Hovedroller	3	7
Andre ledende roller	5	4
Musikere	6	2

Stillingskategorier fordelt på kjønn for 2014:
2014: 120,4 årsverk (fast ansatte og engasjerte)

Stillingskategori	Årsverk kvinner	Årsverk menn
Teater-/operasjef	1	0
Ballettsjef	0	0
Adm. leder	1	0
Kunstnerisk personale	14,9	21,5
Adm. og teknisk personale	45,5	36,5
Sum	62,4	58,0

Miljø

Virksomheten forurensrer ikke det ytre miljøet.

Ombyggingen av Gullhaug torg vil bidra vesentlig til lavere energiforbruk og til bedring av utslipp og miljøgift gjennom forbedret teknologi.

Riksteatret transporterer sine turneer primært med buss, og begrenser bruk av flytransport så langt som mulig.

Riksteatret vurderer produkter og leverandørers miljøvennlighet i anskaffelsesprosesser.

DEL V. FRAMTIDSUTSIKTER

Riksteatret får ny teatersjef, Tom Remlov, i 2015. Han tiltrer 01.04.2015, og han er godt i gang med sitt arbeid.

Riksteatret planlegger langsiktig, og utformingen av repertoar for 2016 er snart avsluttet. Teatret vil fortsette å vise relevant og fornyende teater for et stort publikum. Den strategiske prosessen som skal i gang våren 2015 vil gi nye føringer for arbeidet ved teatret, men hovedmålene står fast.

Bevilgningen fra 2015 er redusert med 4 millioner effektivt, og vi arbeider med å innrette virksomheten i henhold til den nye økonomiske realiteten.

Ombyggingen av teatret i 2016 vil prege organisasjonen i stor grad framover. Målet er at vårt tilbud til publikum ikke skal påvirkes av byggeprosessen, men at vi skal legge til rette for bedre løsninger i framtiden.

Riksteatret planlegger ut fra at vårt oppdrag som hele landets teater videreføres, og går inn i en ny planperiode med stort pågangsmot.

DEL VI. ÅRSREGNSKAP

Regnskapet for 2014 følger i vedlegg 4. Kommentarene nedenfor er relatert til dette vedlegget. Merk at bevilgningen til teatret er delt mellom post 01 og 21 f.o.m. 2009, og at fordelingen mellom postene er justert i løpet av året. Riksteatret fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. I det følgende er tall fra kontantregnskapet brukt der ikke annet er oppgitt.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kulturdepartementet i instruks om økonomistyring. Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Riksteatret. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2015. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen, men vil bli publisert på Riksteatrets nettsider så snart dokumentet er offentlig.

Netto mindreutgifter i 2014 var 9,2 mill. Kulturdepartementet har i brev av 06.03.2015 bekreftet at hele mindreforbruket på 9,2 mill. blir overført til 2015-rammen.

Inntekter og refusjoner fra samarbeidspartnere utgjorde i 2014 totalt 22,2 mill., mot 26,1 mill. i 2013.

Billettinntekter (internregnskapstall):

2011	2012	2013	2014
18,4 mill.	18,7 mill.	19,3 mill.	17,4 mill.

Billettinntekten i 2014 er tilsynelatende lavere enn tidligere. Det skyldes at flere av forestillingene som solgte godt, var ute på turné langt inn i desember. Dermed rakk ikke alle arrangørene å gjøre opp billettsalget innen årsslutt. 2,5 millioner av 2014-inntektene blir dermed inntektsført i 2015. Normalt vil det være inntekter i størrelsesorden 700-800 000 som inntektsføres det påfølgende året.

Snittprisen per billett var i 2014 på kr. 186,-, mot 170,- i 2013. Økningen skyldes i stor grad høy oppnådd gjennomsnittspris på høstens storsuksesser *Litt av et par!* og *Førstereis*. Over tid har det vist seg vanskelig å oppnå stabil utvikling av snittprisen, og vi arbeider derfor med ulike justeringer som kan bidra til at vi holder følge med konsumprisindeksen.

Refusjon fra trygdeforvaltningen på post 332415-19 utgjorde 1,624 mill. Av dette var 777' foreldrepenge- og arbeidsmarkedstiltaksrefusjon.

Driftsutgiftene utgjorde totalt brutto 140,6 mill., mot total bruttobevilgning på post 01 og post 21 på 147,2 mill.

Riksteatrets mål for 2014 var en opprettholdt kapitalreserve på 10 mill. Kapitalreserven er etter 31.12.2014 på 9,2 mill.

Målet er å øke kapitalreserven til ti millioner igjen, men med Riksteatrets reduserte bevilgning for 2015 blir dette svært krevende å få til, med mindre vi får ekstraordinære inntekter.

Teatret har i 2014 rapportert til både styret og til KUD i henhold til de krav som er pålagt i tildelingsbrevet. Se ytterligere redegjørelse under ressursbruk.

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for Riksteatret er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

Regnskapet følger kalenderåret

- a) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- b) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Riksteatret har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som Riksteatret har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser Riksteatret står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel og post.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Riksteatret har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Riksteatret har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 7 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.